

УДК 621.391:378(043.2)

Баранова К.К.

Центральноукраїнський національний технічний університет

Використання кіберпростору в освіті

Стрімкий розвиток комп'ютерної техніки, перехід суспільства до інформаційної епохи зумовили появу нового середовища існування людини – кіберпростір. Кіберпростір стає звичним середовищем для професійної діяльності, навчання, спілкування та відпочинку, формуючи нову систему цінностей, цілей і потреб особистості. Особливої актуальності в цих умовах набувають проблеми, пов'язані з використанням інформаційно-комунікаційних технологій в освіті, які орієнтовані на виконання психолого-педагогічних цілей навчання та виховання, формування і розвитку віртуального освітнього простору.

Метою є аналіз можливостей віртуального освітнього простору щодо підготовки майбутніх фахівців та визначення особливостей цієї підготовки в умовах віртуального навчання.

Стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, їх широке впровадження в усі сфери суспільного життя спричинили появу нових галузей знань і високих технологій, створення нових автоматичних та автоматизованих засобів діяльності, розвиток економічних систем, удосконалення систем управління соціально-економічними і технологічними процесами. Зазначені особливості суспільного розвитку призвели до виникнення

потреб постійного удосконалення відомих і набуття нових знань та навичок життєдіяльності в сучасному світі. Для задоволення зазначених потреб необхідно, щоб людина мала можливості навчатися впродовж усього життя, а система освіти повинна надати їй такі можливості

Віртуальний освітній простір являє собою систему освітніх компонентів, яка представлена сукупністю інтегрованих інформаційних і педагогічних технологій, що реалізуються в процесі взаємодії суб'єктів з віртуальними освітніми ресурсами, і характеризується адекватною представленістю діалектично взаємозалежних сфер діяльності людини (інтелектуальних, емоційно-образних, культурних, соціальних) і їх адаптованістю до суб'єктності студента.

Аналіз наукових досліджень з проблем створення та використання інформаційного освітнього простору дозволив визначити такі основні можливості віртуального навчання:

- можливість здійснювати комунікативну взаємодію суб'єктів освітнього процесу;
- можливість оптимізації самостійної роботи студентів у межах їх інтерактивної взаємодії з розподіленими електронними освітніми ресурсам;
- можливість доступу до інформаційних ресурсів у будь-який час і в будь-якому місці;
- можливість надавати практично необмежені обсяги інформації з будь-яких галузей знань, наявність в Інтернеті значної кількості спеціальних навчальних курсів із різних дисциплін, яка постійно збільшується;
- можливість застосування технології віртуальної реальності, яка дозволяє моделювати простір професійної діяльності, імітувати різні ситуації для формування професійних умінь і навичок;
- психолого-педагогічні можливості (робота в інформаційному просторі сприяє розвитку теоретичного, наочно-образного, наочно-дієвого, інтуїтивного, творчого мислення; формуванню навичок аналізу,

синтезу, індукції, дедукції, абстрагування та узагальнення).

Визначенні можливості віртуального навчального простору надають великий потенціал щодо підготовки майбутніх фахівців економічного профілю до професійної діяльності.

Широке застосування та стрімке зростання значимості інформаційних технологій у всіх економічних установах держави змінюють вимоги до підготовки сучасного економіста з огляду на необхідність формування в нього вміння використовувати інформаційні технології не лише для розв'язання фахових завдань, але й для організації ефективної пізнавальної діяльності.

У зв'язку з розвитком у світовій економіці високих технологій і наукоємних виробництв з'являється потреба у висококваліфікованих спеціалістах економічного напрямку, що мають певні особистісні та професійні якості, серед яких роботодавці особливо виділяють такі :

- загальний рівень розвитку і базові знання фахівця;
- здатність системно мислити, вміння переробляти великі обсяги інформації і виділяти в ній головне;
- вміння застосовувати отримані знання на практиці і постійно вчитися;
- націленість на кар'єру, цілеспрямованість, адекватність самооцінки як фахівця.

Підготовка майбутніх фахівців економічного профілю в умовах віртуального навчального простору забезпечує формування зазначених компетенцій, особистісних і професійних якостей.

Можливість надавати великі обсяги інформації дозволяє набути необхідних професійних знань. Використовуючи інформаційні ресурси (навчальні комп'ютерні програми, курси дистанційного навчання, електронні підручники, довідкова інформація, навчальні відеофільми, методичні матеріали тощо) віртуального навчального простору майбутні фахівці не тільки набувають необхідних професійних знань, а й здобувають вміння переробляти великі обсяги інформації і виділяти в ній головне, навички аналізу, синтезу, індукції, дедукції, абстрагування та узагальнення. Все це сприяє формуванню компетенцій, необхідних для професії типу «людина – знакова система»: енциклопедичність, високий рівень інформаційної компетентності, розуміння суті економіки і фінансів, системне мислення, одночасне оперування кількома системами.

Отже, використання електронних навчальних комплексів, що моделюють діяльність різних об'єктів реального світу, дозволить не тільки розширити теоретичну базу, але й підвищити емпіричний рівень професійних знань майбутнього фахівця.

Список використаних джерел

1. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://guonkh.gov.ua/content/documents/16/1517/Attaches/4455.pdf>.
2. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» [Електронний ресурс] / Відом. Верхов. Ради України. – 2007. – № 12. – ст. 102. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.
3. Архипова З. В., Пархомов В. А. Информационные технологии в экономике : [учебн. пособие] / З.В.Архипова, В.А.Пархомов. – Иркутск: Изд-во БГУЭП, 2003. – 184 с.
4. Биков В.Ю. Моделі організаційних систем відкритої освіти: [Монографія] / Биков В.Ю. – К.: Атіка, 2008. – 684 с.
5. Шуклин С.И. Возможности виртуального образования и условия их реализации в профессиональной подготовке будущих специалистов : автореф. дис. на соиск. учен. степ. канд. пед. наук : спец. 13.00.08 «Теория и методика профессионального образования» / Шуклин Сергей Иванович. – Курск, 2010. – 26 с.